

DIREKTĪVAS

PADOMES DIREKTĪVA 2009/50/EK

(2009. gada 25. maijs)

par trešo valstu valstspiederīgo ieceļošanu un uzturēšanos augsti kvalificētas nodarbinātības nolūkos

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 63. panta pirmās daļas 3. punkta a) apakšpunktu un 4. punktu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu ⁽¹⁾,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽²⁾,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ⁽³⁾,

tā kā:

(1) Attiecībā uz pakāpenisku brīvības, drošības un tiesiskuma telpas izveidi Līgumā paredzēti pasākumi, kas jāpieņem patvēruma, imigrācijas un trešo valstu valstspiederīgo tiesību aizsardzības jomā.

(2) Līgumā noteikts, ka Padomei jāparedz pasākumi imigrācijas politikas jomā attiecībā uz ieceļošanas un uzturēšanās nosacījumiem, dalībvalstu ilgtermiņa vīzu un uzturēšanās atļauju piešķiršanas procedūru standartiem un pasākumi, kas trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri likumīgi dzīvo kādā dalībvalstī, paredz tiesības dzīvot citās dalībvalstīs, un nosacījumi, saskaņā ar kuriem to var darīt.

(3) Eiropadomes Lisabonas sanāksmē 2000. gada martā Kopienai tika izvirzīts mērķis panākt, lai līdz 2010. gadam uz zināšanām balstītā Eiropas ekonomika kļūtu par konkurētspējīgāko un dinamiskāko ekonomiku pasaulē, kas spētu nodrošināt stabilu ekonomikas izaugsmi, vairāk un labākas darba vietas un lielāku sociālo kohēziju. Pasākumi trešo valstu augsti kvalificētu

darba ņēmēju piesaistīšanai un paturēšanai atbilstīgi dalībvalstu vajadzībām būtu jāaplūko plašāk – sakarā ar Lisabonas stratēģiju un Komisijas 2007. gada 11. decembra Paziņojumu par integrētām pamatnostādņēm izaugsmei un nodarbinātībai.

(4) Hāgas programmā, ko Eiropadome pieņēma 2004. gada 4. un 5. novembrī, atzīts, ka likumīgai migrācijai būs nozīmīga loma uz zināšanām balstītas ekonomikas veicināšanā Eiropā, ekonomikas attīstības uzlabošanā, tādējādi veicot ieguldījumu Lisabonas stratēģijas īstenošanā. Eiropadome aicināja Komisiju iesniegt plānu legālas migrācijas politikai, tostarp uzņemšanas procedūrām, ar kurām nekavējoties varētu apmierināt svārstīgo migrējošā darbaspēka pieprasījumu darba tirgū.

(5) Eiropadomes sanāksmē 2006. gada 14. un 15. decembrī tika panākta vienošanās par pasākumu kopumu 2007. gadam, tostarp paredzot attīstīt labi pārvaldītas legālās imigrācijas politiku, pilnībā ievērojot valstu kompetenci, lai palīdzētu dalībvalstīm risināt esošās un turpmākās darbaspēka vajadzības.

(6) Lai sasniegtu Lisabonas stratēģijas mērķus, svarīgi ir arī veicināt Eiropas Savienībā to augsti kvalificēto darbinieku mobilitāti, kuri ir Savienības pilsoņi, jo īpaši no dalībvalstīm, kas pievienojās 2004. un 2007. gadā. Īstenojot šo direktīvu, dalībvalstīm jāievēro Kopienas priekšrocības princips, kas īpaši noteikts attiecīgajos noteikumos 2003. un 2005. gada Pievienošanās aktos.

(7) Ar šo direktīvu paredzēts dot ieguldījumu šo mērķu sasniegšanā un sākt risināt darbaspēka trūkuma problēmu, veicinot trešo valstu valstspiederīgo uzņemšanu un mobilitāti augsti kvalificētas nodarbinātības nolūkos attiecībā uz uzturēšanos, kas ir ilgāka par trim mēnešiem, lai padarītu Kopienas pievilcīgāku šādiem darba ņēmējiem visā pasaulē un uzturētu tās konkurētspēju un ekonomikas izaugsmi. Lai sasniegtu šos mērķus, nepieciešams atvieglot augsti kvalificētu darba ņēmēju un viņu ģimeņu uzņemšanu, izveidojot operatīvu uzņemšanas procedūru un nodrošinot viņiem vienlīdzīgas sociālās un ekonomiskās tiesības ar uzņēmējas dalībvalsts

⁽¹⁾ 2008. gada 20. novembra Atzinums (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēts).

⁽²⁾ 2008. gada 9. jūlija Atzinums (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēts).

⁽³⁾ 2008. gada 18. jūnija Atzinums (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēts).

valstspiederīgajiem vairākās jomās. Ir jāņem vērā arī dalībvalstu prioritātes, darba tirgus vajadzības un uzņemšanas spējas. Šai direktīvai nevajadzētu skart dalībvalstu kompetenci saglabāt vai ieviest jaunas valsts uzturēšanās atļaujas jebkāda darba nolūkā. Attiecīgajiem trešo valstu valstspiederīgajiem vajadzētu būt iespējai pieteikties uz ES zilo karti vai valsts uzturēšanās atļauju. Turklāt šai direktīvai nebūtu jāierobežo ES zilās kartes turētāju iespējas izmantot papildu tiesības un labumus, kas var būt paredzēti attiecīgās valsts tiesību aktos un ir saderīgi ar šo direktīvu.

- (8) Šai direktīvai nevajadzētu skart dalībvalstu tiesības noteikt uzņemšanas apjomu trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri to teritorijā ieceļo augsti kvalificētas nodarbinātības nolūkā. Tam būtu jāietver arī trešo valstu valstspiederīgie, kas vēlas palikt dalībvalsts teritorijā, lai veiktu algotu saimniecisko darbību, un kas likumīgi uzturas attiecīgajā dalībvalstī citu programmu ietvaros, piemēram, tikko studijas beiguši studenti vai pētnieki, kuri uzņemti saskaņā ar, attiecīgi, Padomes Direktīvu 2004/114/EK (2004. gada 13. decembris) par nosacījumiem attiecībā uz trešo valstu pilsoņu uzņemšanu studiju, skolēnu apmaiņas, prakses vai stažēšanās, nesāņemot atalgojumu, vai brīvprātīga darba nolūkos⁽¹⁾ un Padomes Direktīvu 2005/71/EK (2005. gada 12. oktobris) par īpašu procedūru trešo valstu valstspiederīgo uzņemšanai zinātniskās pētniecības nolūkos⁽²⁾ un uz kuriem neattiecas konsolidēta piekļuve dalībvalsts darba tirgum saskaņā ar Kopienas vai attiecīgās valsts tiesību aktiem. Turklāt attiecībā uz uzņemšanas apjomu dalībvalstis patur iespēju nepiešķirt uzturēšanās atļaujas vispārējas nodarbinātības nolūkā vai noteiktās profesijās, ekonomikas nozarēs vai reģionos.
- (9) Lai izvērtētu to, vai attiecīgajam trešās valsts valstspiederīgajam ir augstākās izglītības kvalifikācija, šīs direktīvas nolūkā varētu atsaukties uz 1997. gada ISCED ("Starptautiskā izglītības standarta klasifikācija") 5.a un 6. līmeni.
- (10) Ar šo direktīvu būtu jānodrošina elastīga ieceļošanas sistēma, kuru nosaka pieprasījums un kuras pamatā ir objektīvi kritēriji, piemēram, minimālais algas sliekšnis, kas ir salīdzināms ar algas līmeni dalībvalstīs, un profesionālā kvalifikācija. Ir jānosaka kopēja algas sliekšņa minimālā summa, lai nodrošinātu uzņemšanas nosacījumu saskaņošanas minimuma līmeni visā Kopienā. Ar

algas sliekšni nosaka obligāto līmeni, savukārt dalībvalstis var noteikt augstāku algas sliekšni. Dalībvalstīm savs sliekšnis būtu jānosaka atbilstīgi sava darba tirgus situācijai un organizācijai un savai vispārīgajai imigrācijas politikai. Atkāpi no galvenās programmas saistībā ar algas sliekšni var noteikt īpašām profesijām, ja attiecīgā dalībvalsts uzskata, ka pastāv darbaspēka trūkums, un ja šīs profesijas pieder pie ISCO ("Starptautiskā profesiju standarta klasifikācija") 1. un 2. pamatgrupas.

- (11) Šīs direktīvas vienīgais mērķis ir ES zilās kartes sistēmā paredzēt nosacījumus, ar kādiem trešo valstu valstspiederīgie ieceļo un uzturas augsti kvalificētas nodarbinātības nolūkā, tostarp ar algas sliekšni saistītus atbilstības kritērijus. Algas sliekšņa vienīgais mērķis ir palīdzēt noteikt katras dalībvalsts uz kopēju noteikumu pamata izveidotās ES zilās kartes darbības jomu, ņemot vērā Komisijas (Eurostat) vai attiecīgo dalībvalstu publicēto statistikas novērojumu. Tā mērķis nav noteikt algas, un tāpēc ar to neatkāpjas ne no noteikumiem vai prakses dalībvalstu līmenī, ne no koplīgumiem, un to nevar izmantot kā līdzekli jebkādi saskaņošanai šajā jomā. Šī direktīva pilnībā ievēro dalībvalstu kompetenci, jo īpaši nodarbinātības, darbaspēka un sociālajā jomā.
- (12) Pēc tam, kad dalībvalsts nolēmusi uzņemt trešās valsts valstspiederīgo, kas atbilst attiecīgajiem kritērijiem, trešās valsts valstspiederīgajam, kurš pieteicies uz ES zilo karti, būtu jāsaņem īpaša šajā direktīvā paredzēta uzturēšanās atļauja, kurai būtu jāpiešķir pakāpeniska piekļuve darba tirgum un uzturēšanās un mobilitātes tiesības viņam un viņa ģimenei. ES zilās kartes pieteikuma izskatīšanas termiņā nebūtu jāietver laiks, kas vajadzīgs profesionālās kvalifikācijas atzīšanai vai, attiecīgā gadījumā, vīzas izsniegšanai. Šī direktīva neskar valsts diplomu atzīšanas procedūras. Šajā direktīvā paredzētā kompetento iestāžu norādīšana neskar citu valsts iestāžu un, attiecīgos gadījumos, sociālo partneru lomu un pienākumus attiecībā uz pieteikuma izskatīšanu un lēmuma pieņemšanu.
- (13) ES zilās kartes formātam būtu jāatbilst Padomes Regulai (EK) Nr. 1030/2002 (2002. gada 13. jūnijs), ar ko nosaka vienotu uzturēšanās atļauju formu trešo valstu pilsoņiem⁽³⁾, tādējādi nodrošinot dalībvalstīm atsaucē informāciju, jo īpaši par to, ar kādiem nosacījumiem personai ir atļauts strādāt.

⁽¹⁾ OV L 375, 23.12.2004., 12. lpp.

⁽²⁾ OV L 289, 3.11.2005., 15. lpp.

⁽³⁾ OV L 157, 15.6.2002., 1. lpp.

- (14) Trešo valstu valstspiederīgajiem, kuriem ir derīgs ceļošanas dokuments un ES zilā kartē, ko izdevusi dalībvalsts, kura pilnībā piemēro Šengenas *acquis*, būtu jāatļauj laikposmā līdz trim mēnešiem ieceļot un brīvi pārvietoties citās tādās dalībvalsts teritorijā, kura pilnībā piemēro Šengenas *acquis*, saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 562/2006 (2006. gada 15. marts), ar kuru ievieš Kopienas kodeksu par noteikumiem, kas reglamentē personu pārvietošanos pār robežām (Šengenas Robežu kodekss) ⁽¹⁾, un 21. pantu Konvencijā, ar ko īsteno Šengenas līgumu (1985. gada 14. jūnijs) starp Beniluksa Ekonomikas savienības valstu valdībām, Vācijas Federatīvās Republikas valdību un Francijas Republikas valdību par pakāpenisku kontroles atcelšanu pie kopīgām robežām.
- (15) Trešo valstu augsti kvalificēto darba ņēmēju profesionālā un ģeogrāfiskā mobilitāte būtu jāatzīst par primāro mehānismu darba tirgus efektivitātes uzlabošanai, prasmju trūkuma novēršanai un reģionālās nelīdzsvarotības novēršanai. Lai ievērotu Kopienas priekšrocības principu un novērstu iespējamu sistēmas ļaunprātīgu izmantošanu, trešo valstu augsti kvalificēto darba ņēmēju profesionālā mobilitāte būtu jāierobežo pirmajos divos likumīgās nodarbinātības gados kādā no dalībvalstīm.
- (16) Šī direktīva pilnībā ievēro vienlīdzīgu attieksmi pret dalībvalstu valstspiederīgajiem un ES zilās kartes turētājiem attiecībā uz atalgojumu, ja viņi ir salīdzināmā situācijā.
- (17) Vienlīdzīga attieksme pret ES zilās kartes turētājiem neattiecas uz pasākumiem arodmaģiņu jomā, jo uz tiem attiecas sociālās palīdzības sistēmas.
- (18) ES zilās kartes turētājiem būtu jāsaņem vienlīdzīga attieksme sociālā nodrošinājuma jomā. Sociālā nodrošinājuma jomas ir definētas Padomes Regulā (EEK) Nr. 1408/71 (1971. gada 14. jūnijs) par sociālā nodrošinājuma shēmu piemērošanu darbiniekiem, pašnodarbinātām personām un viņu ģimenēm, kas pārvietojas Kopienā ⁽²⁾. Padomes Regula (EK) Nr. 859/2003 (2003. gada 14. maijs), ar ko Regulas (EEK) Nr. 1408/71 un Regulas (EEK) Nr. 574/72 noteikumus attiecina arī uz tiem trešo valstu pilsoņiem, uz kuriem minētie noteikumi neattiecas tikai viņu valstspiederības dēļ ⁽³⁾, Regulas (EEK) Nr. 1408/71 noteikumu darbību attiecina arī uz trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri likumīgi uzturas Kopienā un atrodas pārrobežu situācijā. Šīs direktīvas noteikumus par vienlīdzīgu attieksmi tieši piemēro arī personām, kas dalībvalsts teritorijā ieceļo tieši no trešās valsts, ar nosacījumu, ka minētā persona uzturas valstī likumīgi kā derīgas ES zilās kartes turētājs, tostarp pagaidu bezdarba laikā, un ka tā atbilst valsts tiesību aktos paredzētajiem nosacījumiem par atbilstību attiecīgo sociālā nodrošinājuma pabalstu saņemšanai.
- Tomēr ar šo direktīvu ES zilās kartes turētājam nedrīkstētu piešķirt lielākas tiesības kā tās, kuras jau ir paredzētas esošajos Kopienas tiesību aktos sociālā nodrošinājuma jomā attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgajiem, kuru situācijai piemīt pārrobežu elementi dalībvalstu starpā. Turklāt ar šo direktīvu nebūtu jāpiešķir tiesības saistībā ar situācijām, kas ir ārpus Kopienas tiesību aktu jomas, piemēram, to ģimenes locekļu situācija, kas dzīvo trešā valstī.
- (19) Profesionālās kvalifikācijas, ko trešās valsts valstspiederīgais ir ieguvis citā dalībvalstī, būtu jāatzīst tāpat, kā tiek atzītas Savienības pilsoņu kvalifikācijas. Trešās valstīs iegūtas kvalifikācijas būtu jāņem vērā saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2005/36/EK (2005. gada 7. septembris) par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu ⁽⁴⁾.
- (20) Augsti kvalificētu trešo valstu darba ņēmēju pirmajā likumīgās uzturēšanās periodā ģeogrāfiskā mobilitāte būtu jākontrolē Kopienā, un tai vajadzētu būt atkarīgai no pieprasījuma. Būtu jāparedz atkāpes no Padomes Direktīvas 2003/109/EK (2003. gada 25. novembris) par to trešo valstu pilsoņu statusu, kuri ir kādas dalībvalsts pastāvīgie iedzīvotāji ⁽⁵⁾, lai neradītu sliktāku stāvokli ģeogrāfiski mobiliem augsti kvalificētiem trešo valstu darba ņēmējiem, kas vēl nav ieguvuši minētajā direktīvā paredzēto EK pastāvīgā iedzīvotāja statusu, un lai veicinātu ģeogrāfisko un cirkulāro migrāciju.
- (21) Būtu jāveicina un jāatbalsta augsti kvalificētu trešo valstu darba ņēmēju mobilitāte starp Kopienas un viņu izcelsmes valstīm. Būtu jāparedz atkāpes no Direktīvas 2003/109/EK, lai paildzinātu prombūtnes periodu no Kopienas teritorijas, nepārtraucot likumīgas un nepārtrauktas uzturēšanās periodu, kas nepieciešams, lai varētu pieprasīt EK pastāvīgā iedzīvotāja statusu. Lai veicinātu augsti kvalificētu trešo valstu darba ņēmēju cirkulāro migrāciju, ilgāki prombūtnes periodi nekā Direktīvā 2003/109/EK paredzētie būtu jāpieļauj arī pēc tam, kad viņi ir ieguvuši EK pastāvīgā iedzīvotāja statusu.

⁽¹⁾ OV L 105, 13.4.2006., 1. lpp.

⁽²⁾ OV L 149, 5.7.1971., 2. lpp.

⁽³⁾ OV L 124, 20.5.2003., 1. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 255, 30.9.2005., 22. lpp.

⁽⁵⁾ OV L 16, 23.1.2004., 44. lpp.

- (22) Īstenojot šo direktīvu, dalībvalstīm būtu jāatturas aktīvi nodarbināt darba ņēmējus no jaunattīstības valstīm nozarēs, kurās izjūtams darbinieku trūkums. Ētiska darbā pieņemšanas politika un principi, kas attiecas uz valsts un privātā sektora darba devējiem, pēc vajadzības būtu jāizstrādā galvenajās nozarēs, piemēram, veselības aprūpes nozarē, kā uzsvērts Padomes un dalībvalstu 2007. gada 14. maija Secinājumos par Eiropas rīcības programmu, lai likvidētu veselības aprūpes darbinieku kritisko trūkumu jaunattīstības valstīs (2007.–2013. gads), kā arī izglītības nozarē. Tie būtu jāstiprina, izstrādājot un piemērojot mehānismus, pamatnostādnes un citus instrumentus, lai vajadzības gadījumā veicinātu cirkulāro un pagaidu migrāciju, kā arī citus pasākumus, kas mazinātu augsti kvalificētas imigrācijas negatīvo ietekmi uz jaunattīstības valstīm un vairotu tās pozitīvo ietekmi, lai “intelektuālā darbaspēka aizplūšanu” pārvērstu par “intelektuālā darbaspēka pieplūdumu”.
- (23) Labvēlīgiem nosacījumiem ģimenes atkalapvienošanai un dzīvesbiedra piekļuvei nodarbinātībai vajadzētu būt šīs direktīvas pamatā, kuras mērķis ir piesaistīt augsti kvalificētus trešo valstu darba ņēmējus. Lai sasniegtu šo mērķi, būtu jāparedz īpašas atkāpes no Padomes Direktīvas 2003/86/EK (2003. gada 22. septembris) par tiesībām uz ģimenes atkalapvienošanu⁽¹⁾. Šīs direktīvas 15. panta 3. punktā ietvertā atkāpe nekavē dalībvalstis saglabāt vai paredzēt integrācijas nosacījumus un pasākumus, tostarp valodas mācīšanos, attiecībā uz ES zilās kartes turētāju ģimenes locekļiem.
- (24) Būtu jāparedz īpaši noteikumi par ziņošanu, lai uzraudzītu šīs direktīvas īstenošanu, nolūkā konstatēt un, iespējams, neitralizēt tās varbūtējo ietekmi saistībā ar attīstības valstu “intelektuālā darbaspēka aizplūšanu” un nolūkā novērst “intelektuālā darbaspēka izšķērdēšanu”. Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 862/2007 (2007. gada 11. jūlijs) par Kopienas statistiku attiecībā uz migrāciju un starptautisko aizsardzību⁽²⁾ reizi gadā dalībvalstīm attiecīgie dati būtu jānosūta Komisijai.
- (25) Ņemot vērā to, ka šīs direktīvas mērķus – proti, ieviest īpašu uzņemšanas procedūru un pieņemt nosacījumus, ar kādiem dalībvalstu teritorijā var ieceļot un tur uzturēties ilgāk par trim mēnešiem trešo valstu valstspiederīgie augsti kvalificētas nodarbinātības nolūkā un viņu ģimenes locekļi – nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, jo īpaši attiecībā uz viņu mobilitātes nodrošināšanu starp dalībvalstīm, un to, ka tādēļ šos mērķus var labāk sasniegt Kopienas līmenī, Kopiena var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā direktīvā paredz vienīgi tos pasākumus, kas vajadzīgi šo mērķu sasniegšanai.
- (26) Šajā direktīvā ir ievērotas pamattiesības un principi, kas jo īpaši atzīti Līguma par Eiropas Savienību 6. pantā un atspoguļoti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā.
- (27) Saskaņā ar 34. punktu Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu⁽³⁾ dalībvalstīm ir ieteikts gan savām vajadzībām, gan Kopienas interesēs izstrādāt savas tabulas, kur pēc iespējas precīzāk atspoguļota atbilstība starp šo direktīvu un tās transponēšanas pasākumiem, un padarīt tās publiski pieejamas.
- (28) Saskaņā ar 1. un 2. pantu Protokolā par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam, un neskarot minētā protokola 4. pantu, minētās dalībvalstis nepiedalās šīs direktīvas pieņemšanā, minētajām dalībvalstīm šī direktīva nav saistoša un nav jāpiemēro.
- (29) Saskaņā ar 1. un 2. pantu Protokolā par Dānijas nostāju, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam, Dānija nepiedalās šīs direktīvas pieņemšanā, Dānijai šī direktīva nav saistoša un nav jāpiemēro,

IR PIEŅĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

I NODAĻA

VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

1. pants

Priekšmets

Šīs direktīvas mērķis ir paredzēt:

- nosacījumus, ar kādiem dalībvalstu teritorijā var ieceļot un tur uzturēties ilgāk par trim mēnešiem trešo valstu valstspiederīgie ES zilās kartes turētāja statusā augsti kvalificētas nodarbinātības nolūkā un viņu ģimenes locekļi;
- nosacījumus, ar kādiem a) punktā minētie trešo valstu valstspiederīgie un viņu ģimenes locekļi var ieceļot un uzturēties dalībvalstīs, kas nav pirmā dalībvalsts.

⁽¹⁾ OV L 251, 3.10.2003., 12. lpp.

⁽²⁾ OV L 199, 31.7.2007., 23. lpp.

⁽³⁾ OV C 321, 31.12.2003., 1. lpp.

2. pants

Definīcijas

Šajā direktīvā:

- a) “trešās valsts valstspiederīgais” ir jebkura persona, kas nav Eiropas Savienības pilsonis Līguma 17. panta 1. punkta nozīmē;
- b) “augsti kvalificēta nodarbinātība” ir tādas personas nodarbinātība, kura:
- attiecīgajā dalībvalstī ir aizsargāta kā nodarbinātais atbilstīgi valsts nodarbinātības tiesību aktiem un/vai saskaņā ar valsts praksi neatkarīgi no juridiskajām attiecībām, un šis nodarbinātības mērķis ir kāda cita labā vai vadībā veikt īstu un efektīvu darbu,
  - kura ir atalgota un
  - kurai ir vajadzīgā atbilstošā un specifiskā kompetence, ko apliecina augstākās profesionālās kvalifikācijas;
- c) “ES zilā karte” ir atļauja, kura tiek dēvēta par “ES zilo karti” un kura tās turētājam dod tiesības dzīvot un strādāt dalībvalsts teritorijā saskaņā ar šajā direktīvā noteikto;
- d) “pirmā dalībvalsts” ir dalībvalsts, kura pirmā trešās valsts valstspiederīgajam piešķir “ES zilo karti”;
- e) “otrā dalībvalsts” ir jebkura dalībvalsts, kas nav pirmā dalībvalsts;
- f) “ģimenes locekļi” ir trešās valsts valstspiederīgie, kā noteikts Direktīvas 2003/86/EK 4. panta 1. punktā;
- g) “augstākā profesionālā kvalifikācija” ir kvalifikācija, ko apliecina ar dokumentu par augstākās izglītības kvalifikāciju vai, atkāpjoties no šā noteikuma, ja tas paredzēts attiecīgās valsts tiesību aktos, vismaz ar piecu gadu profesionālo pieredzi līmenī, kas līdzvērtīgs augstākās izglītības kvalifikācijai attiecīgā specialitātē vai nozarē, kas noteikta darba līgumā vai saistošajā darba piedāvājumā;
- h) “augstākās izglītības kvalifikācija” ir jebkādi diplomi, sertifikāti vai citi formālo kvalifikāciju apliecinājumi, kurus izdevusi kompetenta iestāde, apliecinot, ka sekmīgi apgūta pēcvidusskolas līmeņa augstākās izglītības programma, proti, kursu kopums, kuri pasniegti izglītības iestādē, kas valstī, kurā tā atrodas, ir atzīta par augstākās izglītības iestādi. Šajā direktīvā augstākās izglītības kvalifikāciju ņem vērā, ja tās iegūšanai nepieciešamais mācību ilgums bijis vismaz trīs gadi;

- i) “profesionālā pieredze” ir faktiskā un likumīga strādāšana attiecīgajā profesijā;
- j) “reglamentēta profesija” ir reglamentēta profesija, kā noteikts Direktīvas 2005/36/EK 3. panta 1. punkta a) apakšpunktā.

3. pants

Darbības joma

1. Šī direktīva attiecas uz trešo valstu valstspiederīgajiem, kas iesniedz pieteikumu uzņemšanai kādas dalībvalsts teritorijā augsti kvalificētas nodarbinātības nolūkā saskaņā ar šajā direktīvā noteikto.
2. Šī direktīva neattiecas uz trešo valstu valstspiederīgajiem:
- a) kuriem ir atļauja uzturēties dalībvalstī, pamatojoties uz pagaidu aizsardzību, vai kuri ir pieteikušies uz uzturēšanās atļauju ar šādu pamatojumu un gaida lēmumu par savu statusu;
- b) kuriem ir starptautiska aizsardzība saskaņā ar Padomes Direktīvu 2004/83/EK (2004. gada 29. aprīlis) par obligātajiem standartiem, lai kvalificētu trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kā bēgļus vai kā personas, kam citādi nepieciešama starptautiska aizsardzība, šādu personu statusu un piešķirtās aizsardzības saturu ⁽¹⁾, vai kuri pieteikušies uz starptautisku aizsardzību saskaņā ar minēto direktīvu, bet vēl nav pieņemts galīgais lēmums par viņu pieteikumu;
- c) kuriem ir aizsardzība saskaņā ar dalībvalsts tiesību aktiem, starptautiskām saistībām vai dalībvalstu praksi vai kuri ir pieteikušies uz aizsardzību saskaņā ar dalībvalsts tiesību aktiem, starptautiskām saistībām vai praksi, bet vēl nav pieņemts galīgais lēmums par viņu pieteikumu;
- d) kuri piesakās uz uzturēšanos kādā dalībvalstī pētnieka statusā Direktīvas 2005/71/EK nozīmē, lai veiktu pētniecības projektu;
- e) kuri ir tāda Eiropas Savienības pilsoņa ģimenes locekļi, kurš ir izmantojis vai izmanto savas tiesības brīvi pārvietoties Kopienas teritorijā saskaņā ar Direktīvu 2004/38/EK (2004. gada 29. aprīlis) par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā ⁽²⁾;
- f) kuriem ir EK pastāvīgā iedzīvotāja statuss kādā no dalībvalstīm saskaņā ar Direktīvu 2003/109/EK un kuri izmanto savas tiesības uzturēties citā dalībvalstī, lai veiktu saimniecisko darbību darbinieka vai pašnodarbinātas personas statusā;

⁽¹⁾ OV L 304, 30.9.2004., 12. lpp.

⁽²⁾ OV L 158, 30.4.2004., 77. lpp.

- g) kuri ieceļo kādā no dalībvalstīm saskaņā ar saistībām, kas ietvertas kādā no starptautiskajiem nolīgumiem, kuri atvieglo ieceļošanu un pagaidu uzturēšanos noteiktām fizisku personu kategorijām, kas saistītas ar tirdzniecību un ieguldījumiem;
- h) kuri uzņemti kādas dalībvalsts teritorijā kā sezonas strādnieki;
- i) kuru izraidīšana ir atlikta faktiska vai juridiska pamatojuma dēļ;
- j) uz kuriem attiecas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 96/71/EK (1996. gada 16. decembris) par darba ņēmēju norīkošanu darbā pakalpojumu sniegšanas jomā⁽¹⁾, kamēr viņi ir norīkoti attiecīgās dalībvalsts teritorijā.

Papildus tam šo direktīvu nepiemēro trešo valstu valstspiederīgajiem un viņu ģimenes locekļiem neatkarīgi no valstspiederības, kuri saskaņā ar nolīgumiem starp Kopienu un tās dalībvalstīm un attiecīgajām trešām valstīm var izmantot tādas pašas tiesības uz pārvietošanās brīvību, kādas ir Savienības pilsoņiem.

3. Šī direktīva neskar nolīgumus starp Kopienu un/vai tās dalībvalstīm un vienu vai vairākām trešām valstīm, kuros uzskaitītas profesijas, uz ko šai direktīvai nebūtu jāattiecas, lai nodrošinātu ētisku darbā pieņemšanu nozarēs, kuras izjūt darbinieku trūkumu, aizsargājot cilvēkresursus jaunattīstības valstīs, kas ir šo nolīgumu parakstītājas.

4. Šī direktīva neskar dalībvalstu tiesības jebkāda veida nodarbinātībai izsniegt citas uzturēšanās atļaujas, kas nav ES zilā kartē. Šādas uzturēšanās atļaujas nepiešķir uzturēšanās tiesības pārējās dalībvalstīs, kā paredzēts šajā direktīvā.

4. pants

Labvēlīgāki noteikumi

1. Šo direktīvu piemēro, neierobežojot labvēlīgākus noteikumus, kas ietverti:

- a) Kopienas tiesību aktos, tostarp divpusējos un daudzpusējos nolīgumos starp Kopienu vai Kopienu un tās dalībvalstīm un vienu vai vairākām trešām valstīm;
- b) divpusējos vai daudzpusējos nolīgumos, kuri noslēgti starp vienu vai vairākām dalībvalstīm un vienu vai vairākām trešām valstīm.

2. Šī direktīva neietekmē dalībvalstu tiesības saistībā ar turpmāk norādītajiem šīs direktīvas noteikumiem pieņemt vai

saglabāt spēkā labvēlīgākus noteikumus attiecībā uz personām, kurām to piemēro:

- a) 5. panta 3. punkts, piemērojot 18. pantu;
- b) 11. pants, 12. panta 1. punkta otrais teikums, 12. panta 2. punkts, 13., 14., 15. pants un 16. panta 4. punkts.

II NODAĻA

UZŅEMŠANAS NOSACĪJUMI

5. pants

Uzņemšanas kritēriji

1. Neskarot 10. panta 1. punktu, trešās valsts valstspiederīgais, kas iesniedz ES zilās kartes pieteikumu saskaņā ar šo direktīvu:

- a) uzrāda derīgu darba līgumu vai – ja tā paredzēts attiecīgās valsts tiesību aktos – saistošu darba piedāvājumu attiecībā uz augsti kvalificētu nodarbinātību vismaz uz vienu gadu attiecīgajā dalībvalstī;
- b) uzrāda dokumentu, kurš apliecina, ka ir izpildīti attiecīgās valsts tiesību aktos paredzētie nosacījumi par to, kā Savienības pilsoņi strādā regulētās profesijās, kuri konkrēti noteikti darba līgumā vai saistošajā darba piedāvājumā, kā paredzēts attiecīgās valsts tiesību aktos;
- c) attiecībā uz neregulētām profesijām uzrāda dokumentus, kas apliecina attiecīgu augstāko profesionālo kvalifikāciju darba līgumā vai saistošajā darba piedāvājumā noteiktajā specialitātē vai nozarē, kā paredzēts attiecīgās valsts tiesību aktos;
- d) uzrāda derīgu ceļošanas dokumentu, kā noteikts attiecīgās valsts tiesību aktos, vīzas pieteikumu vai vīzu, ja tā vajadzīga, kā arī, attiecīgā gadījumā, pierādījumu par derīgu uzturēšanās atļauju vai valsts ilgtermiņa vīzu. Dalībvalstis var pieprasīt, lai ceļošanas dokumenta derīguma termiņš ietvertu vismaz uzturēšanās atļaujas sākotnējo termiņu;
- e) uzrāda pierādījumu par to, ka viņam ir veselības apdrošināšana vai, ja paredzēts valsts tiesību aktos, ka viņš ir pieteicies uz veselības apdrošināšanu, kas sedz visus riskus, ko parasti aptver attiecīgās dalībvalsts valstspiederīgo apdrošināšana, periodiem, kad šāds apdrošināšanas segums un atbilstīgās tiesības uz pabalstiem netiek nodrošinātas saskaņā ar darba līgumu vai tā rezultātā;
- f) netiek uzskatīts par draudu sabiedriskajai kārtībai, sabiedrības drošībai vai sabiedrības veselībai.

⁽¹⁾ OV L 18, 21.1.1997., 1. lpp.

2. Dalībvalstis var prasīt, lai pieteikuma iesniedzējs norāda savu adresi attiecīgās dalībvalsts teritorijā.

3. Papildus 1. punktā paredzētajiem nosacījumiem bruto gada alga, kas izriet no darba līgumā vai saistošajā darba piedāvājumā noteiktās mēnešalgas vai gada algas, nav mazāka par valsts algas sliekšni, ko šajā nolūkā noteikušas un publicējušas dalībvalstis un kas ir vismaz 1,5 reizes lielāks par attiecīgās dalībvalsts vidējo bruto gada algu.

4. Īstenojot 3. punktu, dalībvalstis var prasīt, lai tiktu ievēroti visi nosacījumi piemērojamos tiesību aktos, kolektīvos līgumos vai praksē attiecīgās augsti kvalificētas nodarbinātības profesionālās nozarēs.

5. Atkāpjoties no 3. punkta un attiecībā uz nodarbinātību profesijās, kurās īpaši vajadzīgi darba ņēmēji no trešām valstīm un kuras pieder pie ISCO 1. un 2. pamatgrupas, algas sliekšnis drīkst būt vismaz 1,2 reizes lielāks par vidējo bruto gada algu attiecīgajā dalībvalstī. Šādā gadījumā attiecīgā dalībvalsts katru gadu Komisijai paziņo sarakstu ar profesijām, attiecībā uz kurām ir nolemts izdarīt izņēmumu.

6. Šis pants neskar piemērojamos kolektīvos līgumus vai praksi attiecīgās augsti kvalificētas nodarbinātības profesionālās nozarēs.

6. pants

Uzņemšanas apjomi

Šī direktīva neietekmē dalībvalsts tiesības noteikt uzņemšanas apjomu trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri tās teritorijā ieceļo augsti kvalificētas nodarbinātības nolūkā.

III NODAĻA

ES ZILĀ KARTE, PROCEDŪRA UN PĀRSKATĀMĪBA

7. pants

ES zilā karte

1. Trešās valsts valstspiederīgajam, kas iesniedzis pieteikumu un atbilst 5. pantā izklāstītajām prasībām un par ko kompetentās iestādes ir pieņēmušas pozitīvu lēmumu saskaņā ar 8. pantu, izsniedz ES zilo karti.

Attiecīgā dalībvalsts nodrošina trešās valsts valstspiederīgajam visas iespējas iegūt nepieciešamās vīzas.

2. Dalībvalstis ES zilajai kartei nosaka standarta derīguma termiņu no viena gada līdz četriem gadiem. Ja darba līgums aptver laikposmu, kas ir īsāks par minēto periodu, ES zilo karti izsniedz vai atjauno uz darba līguma termiņu plus trim mēnešiem.

3. ES zilo karti izsniedz dalībvalsts kompetentās iestādes, izmantojot vienotu formu, kas noteikta Regulā (EK) Nr. 1030/2002. Saskaņā ar minētās regulas pielikuma a) punkta 7.5.–9. apakšpunktu dalībvalstis ES zilajā kartē norāda nosacījumus piekļuvei darba tirgum, kā noteikts šīs direktīvas 12. panta 1. punktā. Uzturēšanās atļaujas iedaļā "atļaujas veids" dalībvalstis izdara ierakstu "ES zilā karte".

4. ES zilās kartes derīguma termiņā tās turētājam ir šādas tiesības:

a) ieceļot, atkārtoti ieceļot un uzturēties tās dalībvalsts teritorijā, kas izdevusi ES zilo karti;

b) šajā direktīvā atzītās tiesības.

8. pants

Atteikuma iemesli

1. Dalībvalstis noraida ES zilās kartes pieteikumu, ja pieteikuma iesniedzējs neatbilst 5. pantā izklāstītajām prasībām vai ja uzrādītie dokumenti ir iegūti krāpnieciskā ceļā vai ir viltoti vai izmainīti.

2. Pirms lēmuma pieņemšanas par ES zilās kartes pieteikumu un izskatot jautājumus par atjaunošanu vai atļaujām saskaņā ar 12. panta 1. un 2. punktu pirmajos divos gados kopš likumīgas nodarbinātības kā ES zilās kartes turētājam, dalībvalstis var izpētīt situāciju savā darba tirgū un piemērot savas valsts procedūras attiecībā uz prasībām par brīvās darba vietas aizpildīšanu.

Dalībvalstis var pārliecināties par to, vai attiecīgo brīvo darba vietu varētu aizpildīt ar valsts vai Kopienas darbaspēku, ar trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri likumīgi dzīvo attiecīgajā dalībvalstī un saskaņā ar Kopienas vai valsts tiesību aktiem jau ir tās darba tirgū, vai arī ar EK pastāvīgajiem iedzīvotājiem, kuri vēlas pārcelties uz minēto dalībvalsti augsti kvalificētas nodarbinātības nolūkā atbilstīgi Direktīvas 2003/109/EK III nodaļai.

3. ES zilās kartes pieteikumu var uzskatīt par nepieņemamu, arī pamatojoties uz 6. pantu.

4. Dalībvalstis var noraidīt ES zilās kartes pieteikumu, lai izcelsmes valstīs nodrošinātu ētisku darbā pieņemšanu nozarēs, kurās trūkst kvalificētu darba ņēmēju.

5. Dalībvalstis var noraidīt ES zilās kartes pieteikumu, ja atbilstīgi valsts tiesību aktiem darba devējs ir sodīts par nedeklarētu darbu un/vai nelikumīgu nodarbināšanu.

9. pants

ES zilās kartes atsaukšana vai neatjaunošana

1. Dalībvalstis atsauc uz šīs direktīvas pamata izsniegto ES zilo karti vai atsaka tās atjaunošanu, ja:

- a) tā ir iegūta krāpnieciskā ceļā vai ir viltota vai izmainīta;
- b) tiek konstatēts, ka turētājs nav atbildis vai vairs neatbilst šajā direktīvā noteiktajiem ieeļošanas un uzturēšanās nosacījumiem vai uzturas citos nolūkos nekā tie, kuros viņam bija atļauts uzturēties;
- c) turētājs nav ievērojis 12. panta 1. un 2. punktā un 13. pantā paredzētos ierobežojumus.

2. Šīs direktīvas 12. panta 2. punkta otrajā daļā un 13. panta 4. punktā paredzētā paziņojuma nesniegšanu neuzskata par pietiekamu iemeslu ES zilās kartes atsaukšanai vai neatjaunošanai, ja turētājs var pierādīt, ka paziņojums nesasniedza kompetentās iestādes tāda iemesla pēc, kas nav atkarīgs no turētāja gribas.

3. Dalībvalstis var atsaukt saskaņā ar šo direktīvu izsniegto ES zilo karti vai atteikt tās atjaunošanu šādos gadījumos:

- a) sabiedriskās kārtības, sabiedrības drošības vai sabiedrības veselības iemeslu dēļ;
- b) ja ES zilās kartes turētājam nav pietiekamu ienākumu, lai uzturētu sevi un, attiecīgā gadījumā, savus ģimenes locekļus, neizmantojot attiecīgās dalībvalsts sociālās palīdzības sistēmu. Dalībvalstis novērtē minētos ienākumus atkarībā no to veida un pastāvīguma un var ņemt vērā valsts minimālo algu un pensiju līmeni, kā arī attiecīgās personas ģimenes locekļu skaitu. Šādu izvērtējumu neveic 13. pantā minētajā bezdarba periodā;
- c) ja attiecīgā persona nav paziņojusi savu adresi;
- d) ja ES zilās kartes turētājs lūdz sociālo palīdzību, ar nosacījumu, ka attiecīgā dalībvalsts viņam ir iepriekš sniegusi atbilstīgu rakstisku informāciju.

10. pants

Uzņemšanas pieteikumi

1. Dalībvalstis izlemj, vai ES zilās kartes pieteikumu iesniedz trešās valsts valstspiederīgais un/vai viņa darba devējs.

2. Pieteikumu izskata un izvērtē vai nu tad, ja trešās valsts valstspiederīgais uzturas ārpus tās dalībvalsts teritorijas, kurā viņš vēlas tikt uzņemts, vai arī tad, ja viņš jau uzturas šīs dalībvalsts teritorijā ar derīgu uzturēšanās atļauju vai valsts ilgtermiņa vīzu.

3. Atkāpjoties no 2. punkta, dalībvalsts var saskaņā ar saviem tiesību aktiem pieņemt iesniegto pieteikumu, ja attiecīgajam trešās valsts valstspiederīgajam nav derīgas uzturēšanās atļaujas, bet viņa atrašanās tās teritorijā ir likumīga.

4. Atkāpjoties no 2. punkta, dalībvalsts var paredzēt, ka pieteikumu var iesniegt, vienīgi atrodoties ārpus tās teritorijas, ar nosacījumu, ka šādi ierobežojumi – vai nu visiem trešo valstu valstspiederīgajiem, vai arī īpašām trešo valstu valstspiederīgo kategorijām – šīs direktīvas pieņemšanas laikā jau ir paredzēti attiecīgās valsts esošajos tiesību aktos.

11. pants

Procesuālās garantijas

1. Dalībvalstu kompetentās iestādes pieņem lēmumu par pilnīgu ES zilās kartes pieteikumu un saskaņā ar paziņošanas procedūram, kas noteiktas attiecīgās dalībvalsts tiesību aktos, pēc iespējas drīzāk un vēlākais 90 dienās no pieteikuma iesniegšanas dienas rakstiski par to paziņo pieteikuma iesniedzējam.

Attiecīgās valsts tiesību aktos nosaka jebkādas sekas, kādas ir tam, ka lēmums netiek pieņemts šā punkta pirmajā daļā paredzētajā termiņā.

2. Ja pieteikuma pamatojumā sniegtā informācija vai dokumenti nav pietiekami, kompetentās iestādes paziņo pieteikuma iesniedzējam, kāda papildu informācija ir nepieciešama, un nosaka pieņemamu termiņu tās sniegšanai. Šā panta 1. punktā minēto termiņu aptur līdz laikam, kad iestādes saņemšanas vajadzīgo papildu informāciju vai dokumentus. Ja papildu informāciju vai dokumentus noteiktajā termiņā neiesniedz, pieteikumu var noraidīt.

3. Lēmumu noraidīt ES zilās kartes pieteikumu, lēmumu neatjaunot vai atsaukt ES zilo karti rakstiski dara zināmu attiecīgajam trešās valsts valstspiederīgajam un, attiecīgā gadījumā, viņa darba devējam saskaņā ar paziņošanas procedūram, kādas noteiktas attiecīgajās valsts tiesību aktos, un to var apstrīdēt attiecīgajā dalībvalstī saskaņā ar tās tiesību aktiem. Paziņojumā norāda lēmuma iemeslus, pieejamās pārsūdzības procedūras un rīcības termiņus.

IV NODAĻA

TIESĪBAS

12. pants

Piekluve darba tirgum

1. Pirmos divus gadus likumīgi strādājot attiecīgajā dalībvalstī ES zilās kartes turētāja statusā, attiecīgās personas piekļuvi darba tirgum ierobežo, atļaujot tikai tādas algotas nodarbinātības darbības, kas atbilst 5. pantā ietvertajiem uzņemšanas nosacījumiem. Pēc šiem pirmajiem diviem gadiem dalībvalstis var piešķirt attiecīgajām personām vienlīdzīgu attieksmi ar valstspiederīgajiem attiecībā uz piekļuvi augsti kvalificētai nodarbinātībai.

2. Pirmos divus gadus likumīgi strādājot attiecīgajā dalībvalstī ES zilās kartes turētāja statusā, darba devēja maiņai iepriekš saskaņā ar attiecīgās valsts procedūrām un 11. panta 1. punktā noteiktajā termiņā saņem uzturēšanās dalībvalsts kompetento iestāžu rakstisku atļauju. Par grozījumiem, kas ietekmē uzņemšanas nosacījumus, iepriekš informē vai, ja tas paredzēts valsts tiesību aktos, tiem iepriekš saņem atļauju.

Pēc šiem pirmajiem diviem gadiem, ja attiecīgā dalībvalsts neizmanto 1. punktā paredzēto iespēju attiecībā uz vienlīdzīgu attieksmi, attiecīgā persona saskaņā ar valsts procedūrām paziņo uzturēšanās dalībvalsts kompetentajām iestādēm izmaiņas, kas ietekmē 5. panta nosacījumus.

3. Dalībvalsts var saglabāt ierobežojumus attiecībā uz piekļuvi nodarbinātībai, ja šādas nodarbinātības darbības ietver epizodisku iesaisti valsts iestāžu darbībā un pienākumu aizsargāt valsts vispārējās intereses un ja saskaņā ar esošajiem attiecīgās valsts vai Kopienas tiesību aktiem šādas darbības var veikt vienīgi valstspiederīgie.

4. Dalībvalstis var saglabāt ierobežojumus attiecībā uz piekļuvi nodarbinātības darbībām gadījumos, kad saskaņā ar esošajiem attiecīgās valsts vai Kopienas tiesību aktiem šīs darbības var veikt vienīgi valstspiederīgie, Savienības pilsoņi vai EEZ pilsoņi.

5. Šo pantu piemēro, neskarot Kopienas priekšrocības principu, kas izklāstīts 2003. un 2005. gada Pievienošanās aktu attiecīgajos noteikumos, jo īpaši saistībā ar attiecīgo dalībvalstu valstspiederīgo tiesībām piekļūt darba tirgum.

13. pants

Pagaidu bezdarbs

1. Bezdarbs pats par sevi nav iemesls ES zilās kartes atsaukšanai, izņemot gadījumus, kad bezdarba periods pārsniedz trīs secīgus mēnešus vai kad tas iestājas vairāk nekā vienu reizi ES zilās kartes derīguma termiņa laikā.

2. Šā panta 1. punktā minētajā periodā ES zilās kartes turētājam ir atļauts meklēt un pieņemt darbu saskaņā ar 12. pantā izklāstītajiem nosacījumiem.

3. Dalībvalstis ļauj ES zilās kartes turētājam palikt to teritorijā, līdz tiek piešķirta vai atteikta atļauja, kas vajadzīga saskaņā ar 12. panta 2. punktu. Šīs direktīvas 12. panta 2. punktā noteiktā paziņošana automātiski izbeidz bezdarba periodu.

4. Saskaņā ar attiecīgās valsts procedūrām ES zilās kartes turētājs par bezdarba perioda sākumu paziņo uzturēšanās dalībvalsts kompetentajām iestādēm.

14. pants

Vienlīdzīga attieksme

1. ES zilās kartes turētāji saņem vienlīdzīgu attieksmi ar zilās kartes izsniedzējas dalībvalsts valstspiederīgajiem, ciktāl tas attiecas uz:

- a) darba apstākļiem, tostarp atalgojumu un atļaušanu, kā arī uz veselību un drošības prasībām darba vietā;
- b) biedrošanās brīvību un piederību pie organizācijas, dalību organizācijā, kas pārstāv darba ņēmējus vai darba devējus, vai jebkurā organizācijā, kuras locekļi ir iesaistīti īpašā darbā, tostarp šo organizāciju nodrošinātiem ieguvumiem, neskarot valsts tiesību aktus par sabiedrisko kārtību un sabiedrības drošību;
- c) izglītību un arodmcībām;
- d) diplomu, sertifikātu un citu profesionālo kvalifikāciju atzīšanu saskaņā ar attiecīgajām valsts procedūrām;
- e) valsts tiesību aktu noteikumiem, kas attiecas uz Regulā (EEK) Nr. 1408/71 noteiktajām sociālā nodrošinājuma jomām. Attiecīgi piemēro īpašos noteikumus, kas paredzēti Regulas (EK) Nr. 859/2003 pielikumā;
- f) neskarot spēkā esošus divpusējus nolīgumus, ar ienākumiem saistītu uzkrāto vecuma pensiju izmaksāšanu pēc likmes, ko saskaņā ar tiesību aktiem piemēro debitora dalībvalstī(-īs), ja pārceļas uz trešo valsti;
- g) piekļuvi precēm un pakalpojumiem un sabiedriski pieejamu preču piegādi un pakalpojumu sniegšanu, tostarp mājokļa iegūšanas procedūrām, kā arī informācijas un palīdzības pakalpojumiem, ko sniedz nodarbinātības dienesti;
- h) brīvu piekļuvi visai attiecīgās dalībvalsts teritorijai robežās, kas noteiktas valsts tiesību aktos.

2. Saistībā ar 1. punkta c) un g) apakšpunktu attiecīgā dalībvalsts var ierobežot vienlīdzīgu attieksmi attiecībā uz stipendijām un uzturēšanas pabalstiem, un aizdevumiem vai citām dotācijām un aizdevumiem attiecībā uz vidusskolas un augstāko izglītību un arodapmācību, un mājokļa iegūšanas procedūrām.

Saistībā ar 1. punkta c) apakšpunktu:

a) uz piekļuvi universitātes un pēcvidusskolas izglītībai var attiekties valsts tiesību aktos noteiktu īpašu priekšnoteikumu izpilde;

b) attiecīgā dalībvalsts var ierobežot vienlīdzīgu attieksmi, piešķirot to tikai gadījumos, kad ES zilās kartes turētāja vai viņa ģimenes locekļu, kuriem viņš pieprasa pabalstus, reģistrētā vai parastā dzīvesvieta atrodas tās teritorijā.

Šā panta 1. punkta g) apakšpunkts neskar līguma brīvību saskaņā ar Kopienas un valsts tiesību aktiem.

3. Šā panta 1. punktā noteiktās tiesības uz vienlīdzīgu attieksmi neskar dalībvalsts tiesības atsaukt vai atteikties atjaunot ES zilo karti saskaņā ar 9. pantu.

4. Ja ES zilās kartes turētājs pārceļas uz otru dalībvalsti saskaņā ar 18. pantu un ja vēl nav pieņemts pozitīvs lēmums par ES zilās kartes piešķiršanu, dalībvalstis var ierobežot vienlīdzīgu attieksmi šā panta 1. punkta minētajās jomās, izņemot b) un d) apakšpunktā minēto jomu. Ja šajā laikā dalībvalstis atļauj pieteikuma iesniedzējam strādāt, viņam piešķir vienlīdzīgu attieksmi ar otras dalībvalsts valstspiederīgajiem visās 1. punktā minētajās jomās.

15. pants

Ģimenes locekļi

1. Direktīvu 2003/86/EK piemēro ar atkāpēm, kas noteiktas šajā pantā.

2. Atkāpjoties no Direktīvas 2003/86/EK 3. panta 1. punkta un 8. panta, ģimenes atkalapvienošanās nepadara atkarīgu no prasības, lai ES zilās kartes turētājam būtu vērā ņemamas iespējas iegūt pastāvīgās uzturēšanās tiesības un viņš būtu nodzīvojis dalībvalstī obligāto minimālo periodu.

3. Atkāpjoties no Direktīvas 2003/86/EK 4. panta 1. punkta pēdējās daļas un 7. panta 2. punkta, minētajos noteikumos paredzētos integrācijas nosacījumus un pasākumus var piemērot vienīgi pēc tam, kad attiecīgajām personām ir atļauta ģimenes atkalapvienošanās.

4. Atkāpjoties no Direktīvas 2003/86/EK 5. panta 4. punkta pirmās daļas, uzturēšanās atļaujas ģimenes locekļiem piešķir, ja

ir izpildīti nosacījumi ģimenes atkalapvienošanai vēlākais sešos mēnešos no pieteikuma iesniegšanas dienas.

5. Atkāpjoties no Direktīvas 2003/86/EK 13. panta 2. un 3. punkta, ģimenes locekļu uzturēšanās atļauju derīguma termiņš ir tāds pats kā ES zilās kartes turētāja uzturēšanās atļaujas derīguma termiņš, ja to pieļauj viņu ceļošanas dokumentu derīguma termiņš.

6. Atkāpjoties no Direktīvas 2003/86/EK 14. panta 2. punkta otrā teikuma, dalībvalstis nepiemēro nekādu termiņu attiecībā uz piekļuvi darba tirgum.

Šo punktu piemēro no 2011. gada 19. decembra.

7. Atkāpjoties no Direktīvas 2003/86/EK 15. panta 1. punkta, lai aprēķinātu piecu gadu uzturēšanās termiņu, kas nepieciešams, lai saņemtu patstāvīgu uzturēšanās atļauju, var summēt uzturēšanos dažādās dalībvalstīs.

8. Ja dalībvalstis izmanto 7. punktā paredzēto iespēju, *mutatis mutandis* piemēro šīs direktīvas 16. pantā izklāstītos noteikumus par to, kā tiek summēti ES zilās kartes turētāja uzturēšanās periodi dažādās dalībvalstīs.

16. pants

EK pastāvīgā iedzīvotāja statuss ES zilās kartes turētājiem

1. Direktīvu 2003/109/EK piemēro ar atkāpēm, kas noteiktas šajā pantā.

2. Atkāpjoties no Direktīvas 2003/109/EK 4. panta 1. punkta, ES zilās kartes turētājam, kas izmantojis šīs direktīvas 18. pantā noteikto iespēju, ir atļauts summēt uzturēšanās periodus dažādās dalībvalstīs, lai izpildītu prasības par uzturēšanās ilgumu, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:

a) piecus gadus ilga likumīga un nepārtraukta uzturēšanās Kopienas teritorijā ES zilās kartes turētāja statusā; un

b) tieši pirms attiecīgā pieteikuma iesniegšanas – divus gadus ilga likumīga un nepārtraukta uzturēšanās ES zilās kartes turētāja statusā tās dalībvalsts teritorijā, kurā iesniegts pieteikums EK pastāvīgā iedzīvotāja uzturēšanās atļaujai.

3. Lai aprēķinātu likumīgas un nepārtrauktas uzturēšanās periodu Kopienā un atkāpjoties no Direktīvas 2003/109/EK 4. panta 3. punkta pirmās daļas, prombūtnes periodi no Kopienas teritorijas nepārtrauc šā panta 2. punkta a) apakšpunktā minēto periodu, ja tie nepārsniedz divpadsmit secīgus mēnešus un kopā nepārsniedz astoņpadsmit mēnešus šā panta 2. punkta a) apakšpunktā minētajā periodā. Šo punktu piemēro arī gadījumos, kad ES zilās kartes turētājs nav izmantojis 18. pantā paredzēto iespēju.

4. Atkāpjoties no Direktīvas 2003/109/EK 9. panta 1. punkta c) apakšpunkta, dalībvalstis līdz 24 secīgiem mēnešiem pagarina prombūtnes periodu no Kopienas teritorijas, kas atļauts EK pastāvīgam iedzīvotājam, kuram ir pastāvīgā uzturēšanās atļauja ar šīs direktīvas 17. panta 2. punktā minēto piezīmi, un viņa ģimenes locekļiem, kam piešķirts EK pastāvīgā iedzīvotāja statuss.

5. Šā panta 3. un 4. punktā paredzētās atkāpes no Direktīvas 2003/109/EK var arī attiecināt vienīgi uz gadījumiem, kad attiecīgais trešo valstu valstspiederīgais var uzrādīt pierādījumu, ka viņš bijis prom no Kopienas teritorijas, lai veiktu saimniecisko darbību darbinieka vai pašnodarbinātas personas statusā vai lai pildītu brīvprātīgo dienestu vai studētu savā izcelsmes valstī.

6. Šīs direktīvas 14. panta 1. punkta f) apakšpunktu un 15. pantu turpina piemērot pastāvīgiem iedzīvotājiem – attiecīgā gadījumā ar 17. panta 2. punktā minēto piezīmi – pēc tam, kad ES zilās kartes turētājs kļuvis par EK pastāvīgu iedzīvotāju.

17. pants

Pastāvīgā uzturēšanās atļauja

1. ES zilās kartes turētājiem, kas atbilst šīs direktīvas 16. pantā izklāstītajiem nosacījumiem EK pastāvīgā iedzīvotāja statusa iegūšanai, izsniedz uzturēšanās atļauju saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1030/2002 1. panta 2. punkta a) apakšpunktu.

2. Šā panta 1. punktā minētās uzturēšanās atļaujas iedaļā "Piezīmes" dalībvalstis izdara ierakstu "Bijušais ES zilās kartes turētājs".

V NODAĻA

UZTURĒŠANĀS CITĀS DALĪBVALSTĪS

18. pants

Nosacījumi

1. Pēc astoņpadsmit mēnešiem, kas pirmajā dalībvalstī likumīgi nodzīvoti ES zilās kartes turētāja statusā, attiecīgā persona un viņa ģimenes locekļi drīkst pārcelties uz dalībvalsti, kas nav pirmā dalībvalsts, augsti kvalificētas nodarbinātības nolūkos saskaņā ar šajā pantā ietvertajiem nosacījumiem.

2. Cik drīz vien iespējams un ne vēlāk kā vienu mēnesi pēc ieceļošanas otras dalībvalsts teritorijā ES zilās kartes turētājs un/vai viņa darba devējs iesniedz šīs dalībvalsts kompetentajai iestādei ES zilās kartes pieteikumu un uzrāda visus dokumentus, kas apliecina viņa atbilstību 5. pantā ietvertajiem nosacījumiem otrajai dalībvalstij. Otrā dalībvalsts var izlemt saskaņā ar valstu tiesību aktiem neļaut pieteikuma iesniedzējam strādāt, līdz tas kompetentā iestādē pieņēmusi pozitīvu lēmumu par pieteikumu.

3. Pieteikumu var iesniegt arī otrās dalībvalsts kompetentajai iestādei, kamēr ES zilās kartes turētājs vēl uzturas pirmās dalībvalsts teritorijā.

4. Saskaņā ar 11. pantā noteikto procedūru otrā dalībvalsts apstrādā pieteikumu un rakstiski informē pieteikuma iesniedzēju un pirmo dalībvalsti par savu lēmumu vai nu:

a) izsniegt ES zilo karti un atļaut pieteikuma iesniedzējam uzturēties tās teritorijā augsti kvalificētas nodarbinātības nolūkā, ja ir izpildīti šajā pantā ietvertie nosacījumi, kā arī atbilstīgi nosacījumiem, kas izklāstīti 7.–14. pantā; vai arī

b) atteikt ES zilās kartes izsniegšanu un saskaņā ar valsts tiesību aktos noteiktajām procedūrām, tostarp izraidīšanas procedūrām, uzlikt pieteikuma iesniedzējam un viņa ģimenes locekļiem pienākumu atstāt tās teritoriju, ja nav izpildīti šajā pantā ietvertie nosacījumi. Pirmā dalībvalsts nekavējoties bez formalitāšu kārtošana uzņemas atpakaļ ES zilās kartes turētāju un viņa ģimenes locekļus. To piemēro arī gadījumos, kad ES zilajai kartei, ko izsniegusi pirmā dalībvalsts, ir beidzies derīguma termiņš vai tā atsaukta pieteikuma izskatīšanas laikā. Pēc atpakaļuzņemšanas piemēro 13. pantu.

5. Gadījumos, kad procedūras laikā beidzas termiņš ES zilajai kartei, ko izsniegusi pirmā dalībvalsts, dalībvalstis, ja to prasa valsts tiesību akti, var izsniegt valsts pagaidu uzturēšanās atļaujas vai līdzvērtīgas atļaujas, kas ļauj pieteikuma iesniedzējam turpināt likumīgi uzturēties to teritorijā, līdz kompetentās iestādes pieņem lēmumu par attiecīgo pieteikumu.

6. Pieteikuma iesniedzēju un/vai viņa darba devēju var saukt pie atbildības par izdevumiem, kas saistīti ar ES zilās kartes turētāja un viņa ģimenes locekļu atgriešanu un atpakaļuzņemšanu saskaņā ar 4. punkta b) apakšpunktu, tostarp – attiecīgos gadījumos – par izdevumiem, kas veikti no valsts līdzekļiem.

7. Piemērojot šo pantu, dalībvalstis var turpināt piemērot 6. pantā minētos uzņemšanas apjomus.

8. Sākot ar otro reizi, kad ES zilās kartes turētājs un – attiecīgā gadījumā – viņa ģimenes locekļi izmanto iespēju pārcelties uz citu dalībvalsti saskaņā ar šīs nodaļas noteikumiem, "pirmā dalībvalsts" ir dalībvalsts, no kuras attiecīgā persona pārceļas, un "otrā dalībvalsts" ir dalībvalsts, kurai viņš iesniedz uzturēšanās pieteikumu.

19. pants

Ģimenes locekļu uzturēšanās otrajā dalībvalstī

1. Ja ES zilās kartes turētājs pārceļas uz otro dalībvalsti saskaņā ar 18. pantu un ja ģimene jau bijusi izveidota pirmajā dalībvalstī, viņa ģimenes locekļiem ir atļauts doties viņam līdzi vai pievienoties viņam.

2. Ne vēlāk kā vienu mēnesi pēc ieceļošanas otrās dalībvalsts teritorijā attiecīgie ģimenes locekļi vai ES zilās kartes turētājs saskaņā ar valsts tiesību aktiem iesniedz šīs dalībvalsts kompetentajām iestādēm ģimenes locekļa uzturēšanās atļaujas pieteikumu.

Gadījumos, kad procedūras laikā beidzas termiņš ģimenes locekļa uzturēšanās atļaujai, ko izsniegusi pirmā dalībvalsts, vai tā vairs nedod turētājam tiesības likumīgi dzīvot otrās dalībvalsts teritorijā, dalībvalstis ļauj personai uzturēties savā teritorijā, vajadzības gadījumā izsniedzot valsts pagaidu uzturēšanās atļaujas vai līdzvērtīgas atļaujas, kas ļauj pieteikuma iesniedzējam turpināt likumīgi uzturēties to teritorijā kopā ar ES zilās kartes turētāju, līdz otrās dalībvalsts kompetentās iestādes pieņem lēmumu par attiecīgo pieteikumu.

3. Otrā dalībvalsts var pieprasīt, lai attiecīgie ģimenes locekļi kopā ar uzturēšanās atļaujas pieteikumu iesniedz:

- a) uzturēšanās atļauju pirmajā dalībvalstī un derīgu ceļošanas dokumentu vai to apliecinātas kopijas, kā arī – ja nepieciešams – vīzu;
- b) pierādījumus, ka viņi kā ES zilās kartes turētāja ģimenes locekļi dzīvojuši pirmajā dalībvalstī;
- c) pierādījumu, ka viņiem ir veselības apdrošināšana, kas sedz visus riskus otrajā dalībvalstī, vai ka ES zilās kartes turētājam ir šāda apdrošināšana viņiem.

4. Otrā dalībvalsts var prasīt, lai ES zilās kartes turētājs iesniedz pierādījumus par to, ka viņam ir:

- a) pajumte, kas uzskatāma par normālu, salīdzinot ar līdzīgas ģimenes dzīvesvietu tajā pašā reģionā, un kas atbilst vispārējiem higiēnas un drošības standartiem, kuri ir spēkā attiecīgajā dalībvalstī;
- b) stabili un pastāvīgi ienākumi, kas ir pietiekami, lai uzturētu sevi un savas ģimenes locekļus, neizmantojot attiecīgās dalībvalsts sociālās palīdzības sistēmu. Dalībvalstis izvērtē minētos ienākumus atkarībā no to veida un pastāvīguma un var ņemt vērā valsts minimālo algu un pensiju līmeni, kā arī ģimenes locekļu skaitu.

5. Šīs direktīvas 15. pantā paredzētās atkāpes turpina piemērot *mutatis mutandis*.

6. Ja ģimene nav bijusi izveidota jau pirmajā dalībvalstī, piemēro 15. pantu.

VI NODAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

20. pants

Īstenošanas pasākumi

1. Dalībvalstis ziņo Komisijai un pārējām dalībvalstīm par to, vai ir stājušies spēkā normatīvi pasākumi attiecībā uz 6. pantu, 8. panta 2. punktu un 18. panta 6. punktu.

Dalībvalstis, kas izmanto 8. panta 4. punkta noteikumus, paziņo Komisijai un pārējām dalībvalstīm pienācīgi pamatotu lēmumu, norādot attiecīgās valstis un nozares.

2. Reizi gadā un pirmo reizi ne vēlāk kā 2013. gada 19. jūnijā dalībvalstis saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 862/2007 paziņo Komisijai statistiku par trešo valstu valstspiederīgo skaitu, kam iepriekšējā kalendārajā gadā piešķirtas ES zilās kartes, un – ciktāl tas iespējams – par trešo valstu valstspiederīgo skaitu, kam iepriekšējā kalendārajā gadā atjaunotas vai atsauktas ES zilās kartes, norādot viņu valstspiederību un, ja zināms, nodarbošanos. Tāpat paziņo statistikas datus par uzņemtajiem ģimenes locekļiem, izņemot informāciju par viņu nodarbošanos. Attiecībā uz ES zilās kartes turētājiem un viņu ģimenes locekļiem, kas uzņemti saskaņā ar 18., 19. un 20. pantu, sniegtajā informācijā papildus norāda, ja vien iespējams, iepriekšējās uzturēšanās dalībvalstī.

3. Šīs direktīvas 5. panta 3. punkta un, attiecīgā gadījumā, 5. panta 5. punkta īstenošanas nolūkā atsaucas uz Komisijas (*Eurostat*) datiem un, attiecīgā gadījumā, uz valsts datiem.

21. pants

Ziņojumi

Reizi trijos gados un pirmo reizi ne vēlāk kā 2014. gada 19. jūnijā Komisija ziņo Eiropas Parlamentam un Padomei par šīs direktīvas piemērošanu dalībvalstīs, jo īpaši par 3. panta 4. punkta, 5. panta un 18. panta ietekmi, un ierosina visus vajadzīgos grozījumus.

Komisija jo īpaši izvērtē 5. pantā noteiktā algas sliekšņa un minētajā pantā paredzēto atkāpju atbilstību, ņemot vērā, *inter alia*, dalībvalstu atšķirīgās ekonomiskās, nozaru un ģeogrāfiskās situācijas.

22. pants

Kontaktpunkti

1. Dalībvalstis ieceļ kontaktpunktus, kas ir atbildīgi par 16., 18. un 20. pantā minētās informācijas saņemšanu un nosūtīšanu.

2. Dalībvalstis nodrošina pienācīgu sadarbību 1. punktā minētās informācijas un dokumentācijas apmaiņā.

23. pants

Transponēšana

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai līdz 2011. gada 19. jūnijam izpildītu šīs direktīvas prasības. Dalībvalstis par to tūlīt informē Komisiju.

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka paņēmienus, kā izdarīt šādas atsauces.

2. Dalībvalstis dara zināmus Komisijai to tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņēmušas jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

24. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

25. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu.

Briselē, 2009. gada 25. maijā

Padomes vārdā —
priekšsēdētājs
J. ŠEBESTA